

BỘ ĐỀ NGHỊ LUẬN XÃ HỘI VỀ MỘT VẤN ĐỀ GỢI RA TỪ BỨC TRANH/ HÌNH ẢNH

ĐỀ SỐ 1: Trình bày suy nghĩ của anh, chị về nội dung gợi ra từ bức hình sau:

GỢI Ý:

1. Giải thích, phân tích nêu vấn đề nghị luận gợi ra từ bức hình.

- Hình ảnh mặt cười cùng với dòng chữ tiếng Anh “ smile” đơn giản gợi chúng ta suy nghĩ về vai trò nụ cười, tiếng cười trong cuộc sống.

=> Không phải ngẫu nhiên mà ông bà ta đúc kết “ Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ” hay “ Cười là tươi là tốt”...Nói như thế để thấy được vai trò của nụ cười trong cuộc sống.

2. Bàn luận, chứng minh, mở rộng:

a. Giải thích:

- Cười là một phản xạ tự nhiên của con người. Từ lúc lọt lòng mẹ, con người đã biết cười, biết thể hiện cảm xúc qua tiếng cười. Nụ cười bộc lộ niềm vui thích hoặc một thái độ, tâm trạng, tình cảm nào đó của con người.

- Nụ cười là món ăn tinh thần không thể thiếu trong cuộc sống. Đã có rất nhiều phát ngôn ẩn tượng về ý nghĩa của nụ cười. Dân gian có câu: “Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ”; M. Gorki, đại văn hào Nga cho rằng: “Tiếng cười là thuộc tính đẹp nhất của con người”; F. Rabelais – bác sĩ, đại văn hào Pháp khẳng định: “Tiếng cười là đặc trưng của con người, là một yếu tố của sức khoẻ, một phương pháp trị bệnh” hiệu quả... Tuy nhiên, có phải lúc nào tiếng cười cũng phát huy tác dụng trong đời sống? Và phải chăng, ở bất cứ hoàn cảnh nào, tiếng cười cũng cần được khuyến khích?

b. Giá trị vai trò của nụ cười:

- Cuộc sống này tuy khó khăn nhưng vẫn luôn chứa đựng rất nhiều niềm vui. Đừng chỉ vì những khó khăn mà cảm thấy nản lòng, buồn xuôi. Hãy cười lên vì cuộc sống còn rất tươi đẹp

- Nụ cười là món ăn tinh thần không thể thiếu trong cuộc sống. Đã có rất nhiều phát ngôn ẩn tượng về ý nghĩa của nụ cười. Dân gian có câu: “Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ”; M. Gorki, đại văn hào Nga cho rằng: “Tiếng cười là thuộc tính đẹp nhất của con người”.

- Nụ cười là một tài sản, một món quà vô giá mà tạo hoá đã ban tặng cho con người:

+ Nụ cười giúp chúng ta suy nghĩ lạc quan: Khó khăn và áp lực là những điều tất yếu trong cuộc sống. Cho dù bạn có gặp những chuyện buồn bã và tiêu cực đến đâu thì hãy học cách chấp nhận. Bởi vì, chuyện cũng đã xảy ra rồi và bạn không thể quay lại hoặc sửa đổi nó được. Nhưng bạn có thể quyết định nên làm gì tiếp theo để mọi chuyện đỡ tồi tệ hơn. Bạn thử nghĩ xem, cứ giữ khuôn mặt buồn bã và những người tiếp xúc với bạn họ

sẽ như thế nào? Và bạn có giải quyết được vấn đề hay không? Thay vì thế, hãy cố gắng bình tĩnh, suy nghĩ lại, lúc đó nụ cười sẽ tự nở trên môi và mọi chuyện sẽ nhẹ nhàng hơn để có cách giải quyết.

+ Nụ cười giúp chúng ta có niềm tin trong cuộc sống: Khi cuộc sống của bạn gặp quá nhiều khó khăn và xui xẻo thì bạn đã chán nản và bỏ cuộc. Nhưng bạn có biết, ở ngoài kia còn có rất nhiều người đã gặp khó khăn và bế tắc hơn bạn rất nhiều không. Vậy mà người ta vẫn có thể đứng dậy mạnh mẽ và mỉm cười vượt qua mọi thử thách trong cuộc sống.

Dẫn chứng: Trước khi làm Tổng thống của Hoa Kỳ và sở hữu khối tài sản khổng lồ 4,5 tỷ USD. Donald Trump đã từng là con nợ khủng nhất trong lịch sử tài chính với món nợ là 1 tỷ USD. Ở hoàn cảnh khó khăn như vậy mà ông ta vẫn có thể vui vẻ và vượt qua. Thì những chuyện xảy ra đối với bạn không có gì là không thể vượt qua được.

+ Nụ cười níu con người lại gần nhau hơn: Có rất nhiều cách để tạo được sự thân thiện và ấn tượng tốt với người lạ. Một khuôn mặt hay một giọng nói thôi cũng đã làm cho người khác cảm thấy bạn là người dễ gần và thân thiện rồi. Hay đơn giản là nở một nụ cười triu mến cũng giúp người khác đến gần với bạn hơn.

+ Ý nghĩa của nụ cười trong giao tiếp là không thể bàn cãi được. Một người hay cười sẽ có cảm giác dễ gần và thân thiện hơn với một người lúc nào cũng có vẻ mặt đăm chiêu, cau kính. Vì vậy, hãy luôn mỉm cười khi gặp những người bạn, đồng nghiệp mới để khoảng cách được thu hẹp và tạo cho bản thân nhiều cơ hội hơn trong cuộc sống.

+ Nụ cười níu lại tuổi thanh xuân cho chúng ta: Khi cười, các cơ mặt sẽ được nâng lên và giúp bạn ngăn ngừa được các vết nhăn nheo do lão hóa. Luôn cười mỗi ngày là bí quyết trẻ hóa làn da và kéo dài tuổi xuân của bạn lâu hơn.

+ Nụ cười còn mang lại nhiều lợi ích cho xã hội: Nụ cười luôn là một sợi dây vô hình để gắn kết mọi người lại với nhau và tiếng cười giống như

một căn bệnh truyền nhiễm. Thật đó, khi bạn cười hay những người xung quanh bạn, bản thân bạn sẽ có cảm giác thoải mái và dễ chịu hơn.

+ Ngoài ra, nhiều nghiên cứu y học đã chứng minh tác dụng của tiếng cười lạc quan trong việc điều trị các bệnh tim mạch, giảm đau trong điều trị các bệnh ung thư và khớp cũng như cải thiện nhiều chức năng sinh lý của cơ thể. Một nghiên cứu được công bố gần đây của tổ chức các nền kinh tế mở (NEF) đã xếp Việt Nam đứng thứ 12 trên toàn cầu và là quốc gia đứng đầu (hạnh phúc nhất) ở châu Á. Bảng đánh giá, xếp hạng này căn cứ vào một số tiêu chuẩn như sự bằng lòng với cuộc sống, tuổi thọ trung bình, yếu tố môi trường... Như vậy người Việt lạc quan, hay cười là một nhận định có cơ sở.

- Tuy nhiên, cũng như đời sống, tiếng cười rất đa dạng về sắc thái. Mỗi sắc thái, mỗi kiểu cười có một cách thể hiện và ý nghĩa khác nhau như: cười duyên, cười nụ, cười mỉm, cười xoà; cười khẩy, cười ruồi, cười nhạt, cười nửa miệng, cười khinh khỉnh; cười đau khổ, cười ra nước mắt, cười như máu, cười lặng, cười thâm; cười vô duyên, cười trên đau khổ của người khác, cười hô hô, cười đồng lõa, cười hèn hếch, cười hồng hộc, cười toe toét...

+ Có những nụ cười mang lại niềm vui, tình yêu thương, sự khích lệ lớn lao nhưng cũng có những kiểu cười giết chết cả tin yêu, gieo rắc hoài nghi, khích lệ người ta sa ngã, phạm tội ác. Cười một cách vô tâm, vô duyên là một trong những kiểu cười tai hại đó.

+ Cười một cách vô tâm là cười vui khoái trá bất chấp người trong cuộc đang ở trong một trạng thái hoặc tình huống khó khăn, cần được chia sẻ, giúp đỡ.

+ Cười một cách vô duyên là cười không đúng lúc đúng chỗ, cười hô hô, thiếu tế nhị, cười vui trong những trường hợp, tình huống trớ trêu, cần sự thông cảm.

Dẫn chứng: Trong thực tế, nhiều người Việt Nam, kể cả người lớn tuổi thường rất hay cười trong những tình huống không đáng cười như: nhìn thấy người trượt ngã (như câu chuyện nêu trên), đánh rơi đồ vật giữa đường, vô ý bị vấp u đầu, quần áo lấm lem mực hoặc bùn đất, bộ dạng của những người bị mất trí, bị bệnh tâm thần. Thậm chí, họ có thể cười khi thấy trẻ con đánh nhau rất đau, nhà người khác bị cháy, người bị tai nạn xe ngã trên đường...

- Hậu quả của những cái cười vô tâm, vô duyên đôi khi không thể đo đếm hết. Nó thể hiện sự vô cảm, ích kỉ, thiếu tình người và trình độ văn hoá giao tiếp, ứng xử thấp kém của con người. Nó có thể làm cho người trong cuộc cảm thấy đau khổ, bẽ bàng, mất tự tin, mất niềm tin, đau lòng, thậm chí tuyệt vọng. Cười trên đau khổ của người khác, cười một cách vô tâm, vô tư trước sự trở trêu, khốn khổ của người khác, khi người ta cần sự thông cảm, giúp đỡ là mầm mống, là biểu hiện của cái ác.

- Nụ cười rất cần thiết trong cuộc sống hằng ngày, nhưng cười phải đúng lúc, đúng chỗ. Cười với tấm lòng chia sẻ, đồng cảm, yêu thương rộng mở mới là “thang thuốc bổ” đáng quý, đáng trân trọng. Nó làm giàu có cho những ai được đón nhận nó mà không làm nghèo đi người sinh ra nó. Biết sử dụng nụ cười phù hợp với những hoàn cảnh, đối tượng khác nhau là biểu hiện của sự lịch thiệp và văn hoá trong giao tiếp – chìa khoá của hạnh phúc và thành công.

*** Mở rộng:**

- Rất nhiều người hay cười, khuôn mặt luôn tươi tỉnh song cũng không ít người quá tiết kiệm nụ cười, sống u buồn ngay cả khi đáng vui, đáng phấn khởi.

- Phê phán những người lúc nào cũng ủ dột, buồn bã, không có niềm tin vào cuộc sống; những người cười vô tâm, vô duyên

- Nụ cười có nhiều khía cạnh ý nghĩa nhưng không phải ai cũng hiểu được điều đó. Vậy nên học cách cười, sử dụng nụ cười đúng nghĩa là điều vô cùng quan trọng.

3. Bài học nhận thức và hành động:

- Bức hình không có gì đặc biệt nhưng đã giáo dục chúng ta bài học về giá trị và tác hại của nụ cười trong cuộc sống. Nụ cười có hai mặt, nên trước khi cười hãy cân trọng tránh làm tổn thương người khác. Học cách cười, sử dụng nụ cười đúng lúc đúng chỗ, đúng đối tượng để có thể thành công hơn trong cuộc sống.

- Tôi sẽ học cách: Chạy thật nhanh đến mức có thể để đỡ người bị ngã đau đứng dậy; hãy ra tay giúp người trong những tình huống khó khăn, bất trắc, trợ giúp thay vì ngạc nhiên đứng nhìn và quay Video clip tung lên mạng như một thành tích với một nụ cười vô tâm khoái trá. Biết trao những nụ cười thân thiện, cởi mở để nhận được những nụ cười đồng cảm, yêu thương đáp lại, để cuộc đời như những khúc ca.

- Liên hệ bản thân...(Tôi rất hay cười vui vẻ,lúc nào cũng có thể cười nhưng giờ tôi ngộ ra thêm rằng tôi đã không ít lần cười vô tâm, cười khiêu khích...)

ĐỀ SỐ 2: Suy nghĩ của em về bức ảnh sau:

GỢI Ý:

1. Giải thích, nêu vấn đề nghị luận gợi ra từ bức hình:

- Bức hình trên có hai biểu tượng "Facebook" và "chiếc đồng hồ thời gian". Có thể thấy Face đang gặm nhấm và dần độc chiếm quỹ thời gian của chúng ta. Đây là hiện tượng phổ biến trong cuộc sống hiện đại, khi mỗi chúng ta đang dành quá nhiều thời gian để lướt facebook mỗi ngày.

=> Bức hình gợi lên một thực trạng không hiếm thấy hiện nay ở Việt Nam: Tình trạng nghiện Facebook chiếm hết quỹ thời gian của con người, đặc biệt là giới trẻ.

2. Bàn luận, chứng minh, mở rộng:

a. Giải thích: Khái niệm Face là gì ?

- Facebook là một website truy cập miễn phí do công ty Facebook, Inc điều hành. Người dùng có thể tham gia các mạng lưới được tổ chức theo

thành phố, nơi làm việc, trường học và khu vực để liên kết và giao tiếp với người khác.

- Mọi người cũng có thể kết bạn và gửi tin nhắn cho họ, và cập nhật trang hồ sơ cá nhân của mình để thông báo cho bạn bè biết về chúng.

- Thành viên đã đăng ký có thể tạo hồ sơ với các hình ảnh, danh sách sở thích cá nhân, thông tin liên lạc, và những thông tin cá nhân khác. Người dùng có thể trao đổi với bạn bè và những người khác thông qua tin nhắn cá nhân hoặc công cộng và tính năng chat của Facebook. Họ cũng có thể tạo và gia nhập nhóm ưa thích hay “trang yêu thích”

b. Thực trạng từ bức hình: Tỷ lệ người thường xuyên sử dụng Facebook tăng nhanh chóng với 58 triệu người dùng, tăng 25% trong năm 2020.

- Tỷ lệ người sử dụng thuộc lứa tuổi vị thành niên từ 15-18 tuổi rất cao: 97,6% (số liệu khảo sát của báo Thanh Niên đối với 424 trẻ vị thành niên trong năm 2020).

- Số người sử dụng Facebook : hơn 1.84 tỷ người dùng hoạt động hàng ngày cũng như trung thành với facebook (thời gian trung bình dành cho).

- Nhiều người sử dụng Facebook ở bất cứ mọi nơi (kể cả nơi học tập, làm việc,...) và vào bất kì thời điểm nào (trên lớp, trong công sở, trên bàn ăn, lúc di chuyển,...).

- Facebook đã gặp phải một số tranh cãi trong những năm qua. Nó đã bị cấm một thời gian tại một số quốc gia. Nó cũng đã bị cấm tại nhiều công sở để hạn chế nhân viên tốn thời gian sử dụng dịch vụ. Một số nước trên thế giới đã có những trung tâm cai nghiện facebook dành cho người nghiện face.

c. Ý nghĩa bức hình: Bức hình nói về tác hại lớn nhất của face là làm mất quá nhiều thời gian của người dùng.

- Face đang là mối quan tâm hàng đầu với nhiều bạn trẻ. Chỉ cần gõ từ khóa “Facebook” trên Google chúng ta sẽ thấy khoảng 18.330.000.000

kết quả trong 0,39 giây. Hiện nay, nhiều người đang dành quỹ thời gian quý báu của mình để lướt Facebook:

- Các doanh nghiệp, công ty, những người bán hàng vào Face để quảng bá sản phẩm, dịch vụ.
- Người nổi tiếng có thể dùng các fanpage để quảng bá tên tuổi, tăng lượng fan,...
- Đối với nhiều người, Face là nơi chia sẻ kinh nghiệm, cảm xúc, thông tin, hình ảnh, kết bạn bốn phương, hoặc chơi Game,
- Có người dùng mạng xã hội với mục đích xấu: Lừa đảo, chiếm đoạt tài sản, bôi nhọ chính quyền, cá nhân,...
- Chúng ta, đặc biệt là các bạn trẻ, sử dụng Facebook chỉ với mục đích đăng ảnh, chat chit hoặc chia sẻ việc ăn uống, câu like... là chủ yếu.

Dẫn chứng: Theo thống kê ở Việt Nam, mỗi tháng Facebook thu hút 30 triệu người dùng, trong số đó có 27 triệu người truy cập mạng xã hội lớn nhất thế giới qua thiết bị và kết nối di động. Nếu tính theo ngày, con số này là tương ứng là 20 triệu và 17 triệu, tăng 43% so với cùng kỳ năm ngoái. Có nghĩa, mức sử dụng Facebook ở Việt Nam đang cao hơn 13% so với mức trung bình trên thế giới. Hiện nay, người Việt trung bình mỗi ngày lướt face 2,5 giờ. Nhiều người dành gần hết quỹ thời gian trong ngày để lướt facebook, hầu như không thể rời khỏi chiếc điện thoại. Họ đã tiêu phí thời gian, sức khoẻ của mình vào FB để rồi sao lãng học hành, công việc. Những mối quan hệ thân thiết trở nên dần ra, không gian dành cho bạn bè cũng không có, và tâm trí của bạn cũng dần mất dần cảm xúc vì những điều xảy ra xung quanh mình.

Khoảng 75% người dùng Việt nằm trong độ tuổi 18-34 và họ truy cập Facebook chủ yếu để trò chuyện, theo dõi tin tức của bạn bè hoặc vào các trang Facebook của những thương hiệu mà họ quan tâm.

Mỗi khi viết câu gì đó (status), hay post ảnh lên, đa phần mọi người chỉ ngồi đợi xem có ai like hay bình luận gì không, rồi hàng giờ liền ngồi

bình luận (comment), like lại. Họ bỏ cả nửa thời gian mỗi ngày để tán gẫu, trò chuyện, cứ vài phút lại lướt FB một cách vô thức. Không vào được FB họ thấy bức rứt, khó chịu, không yên. Họ quên ăn, mất ngủ vì nó. Họ mua điện thoại, laptop cũng chỉ vì muốn được FB ở khắp mọi nơi. Có những con nghiện, đến mức ăn gì, uống gì, nghĩ gì, làm gì cũng đưa lên đó, thậm chí, mua cái áo mới cũng chụp hình lên để mọi người cùng “chém gió”, đang ăn cũng phải viết mấy status để cập nhật, vừa tắm xong cũng vào đó than “Lạnh quá!”, đang chạy thoát hiểm cũng vào FB. Có bạn nữ đăng cả ảnh mẹ nằm bất động dưới chân cầu thang kèm theo dòng status: “ Thương mẹ ngã cầu thang “. Thiết nghĩ, nhìn thấy người thân ngã cầu thang mà không giúp đỡ, bạn nữ ấy còn có thời gian chụp hình rồi đăng lên mạng xã hội thì thật đáng phê phán. Bức hình ngay lập tức nhận được rất nhiều like và comment của bạn bè.

d. Nguyên nhân của hiện tượng:

- Nhiều người cảm thấy thích thú khi ảnh và status của mình được nhiều like, nhiều comment, và face cá nhân được nhiều người theo dõi. Vào facebook chỉ để check in hôm nay đi những đâu, làm những gì, ăn những gì và xem tụi bạn có gì khác mọi ngày không. Nhiều người còn sống với Facebook. Thế giới ảo luôn mang đến cho chúng ta cảm giác thích thú và tò mò như vậy.

- Nghiện facebook là một trong những cái khó có thể dứt bỏ ra, vì nó đã trở thành thói quen cần phải làm hằng ngày, check in thường xuyên.

e. Giải pháp:

- Mỗi ngày nên dành bao nhiêu thời gian để vào facebook?

- Làm thế nào để phân bố thời gian hợp lí giữa công việc - gia đình - bạn bè - giải trí - ...và facebook ? Không nên quá lệ thuộc vào mạng xã hội, thế giới ảo. Cần xây dựng mối quan hệ ở thế giới thực tại, không nên quá sa đà, mất thời gian quá nhiều vào đó. Dành thời gian vào những việc có ích hơn.

- Làm thế nào để Facebook không trở thành ông chủ và chúng ta không trở thành những nạn nhân của mạng xã hội? Tuổi trẻ chúng ta nhạy bén tiếp thu những cái đó nhưng hãy là người thông minh để dùng những cái đó một cách hiệu quả chứ không là nạn nhân của nó.

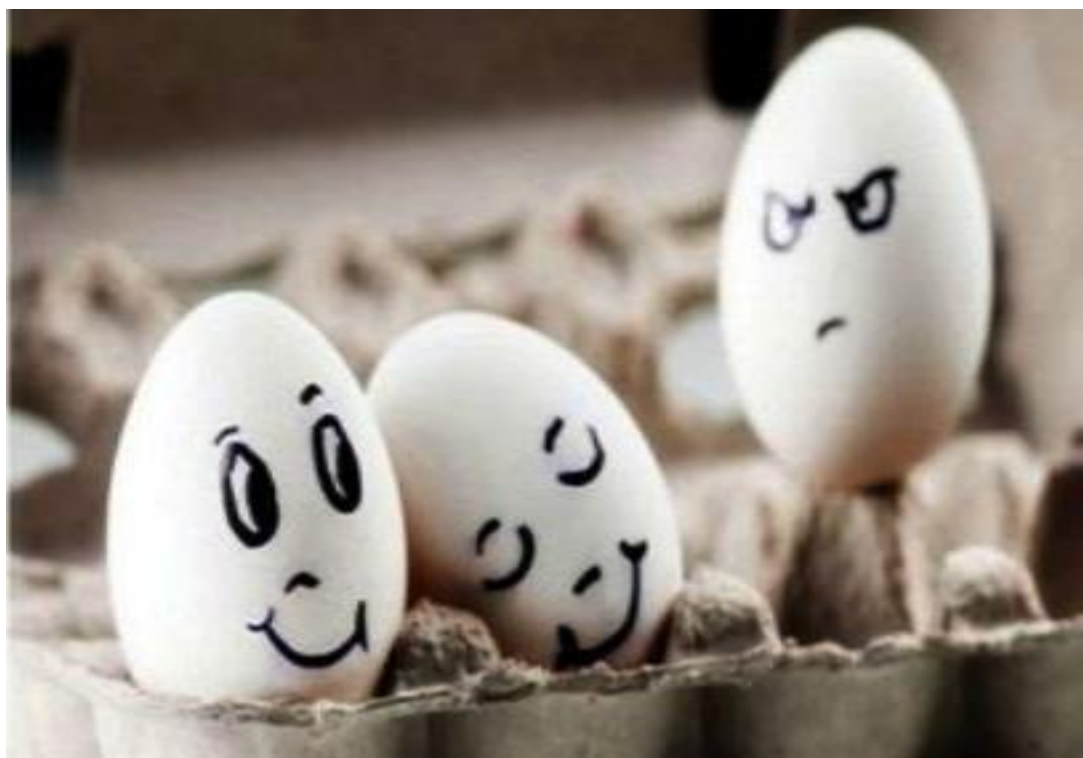
3. Bài học nhận thức và hành động:

- Bức hình là lời cảnh tỉnh tâm, là tiếng chuông báo động không phát ra âm thanh nhưng có giá trị lớn lao: Facebook có vai trò không nhỏ nhưng để nghiện facebook, sử dụng nó chiếm hết quỹ thời gian của mỗi người là điều vô cùng nguy hại.

- Thời gian của đời người thật ngắn ngủi, không nên tiêu phí thời gian vào những điều vô bổ, thậm chí có hại. Làm sao tìm lại được thời gian đã mất ? Phải biết quý trọng thời gian, phải biết sống sao cho thật ý nghĩa. Sử dụng facebook đúng mục đích và có giới hạn...

- Liên hệ bản thân: Bản thân sử dụng Facebook hàng ngày tiêu tốn không ít thời gian...ảnh hưởng học tập.

ĐỀ SỐ 3: Suy nghĩ về ý nghĩa gọi ra từ hai bức hình bên dưới:

GỢI Ý:

1. Giải thích, nêu vấn đề nghị luận gợi ra từ bức hình:

- Giải thích bức hình: Ta dễ dàng nhìn thấy bức hình đầu tiên ánh mắt khó chịu bực bội trước việc làm và sự sáng tạo của người khác. Bức hình sau là ánh mắt thái độ của quả trứng khó chịu bực tức khi đôi bạn trứng kia thân thiết với nhau.

=> Từ hai bức hình ta nhận thấy thói xấu thường gặp trong cuộc sống đó là sự đố kỵ ghen tỵ với người khác trước những gì họ có, họ làm được...

2. Bàn luận, chứng minh, mở rộng:

a. Giải thích:

- Đố kỵ là gì: là sự ghen ghét, không công nhận, thậm chí có suy nghĩ, hành động bài trừ đối với những thành tựu của người khác.

b. Biểu hiện của lòng đố kỵ: